LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zujus
Prenumeratą metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

No. 3. KETVIRTADIENIS, SAUSIS-JANUARY 19, 1956 VOL.-METAI XL

Dienos Klausimai

Šiais metais įvyks nacionaliniai rinkimai. Rinkimų atmosfera laipsniškai kaista. Demokratai jau turi du aiškiai pasiskelbusius kandidatus, būtent, Adlai Stevenson ir senatorių Kefauver. Republikonai dar neturi nei vieno atvirai pasiskelbusio, vienok jų akys nukreiptos į dabartinį prezidentą Eisenhower. Keli mėnesiai atgal Eisenhower turėjo sunkų širdies priepuolį, vienok dabar jį prižiūrintys daktarai tvirtina, kad jo sveikata yra žymiai sustiprėjusi ir kad nuo paties prezidento priklauso sutikimas kandidatuoti, arba atsisakyti. Ir pats prezidentas džiaugiasi, kad paskutiniu laiku daug geriau jaučiasi. Kadangi neužilgo prasidės taip vadinami šiaudiniai balsavimai, tai prezidentas Eisenhower turės vienaip ar kitaip pasisakyti. Be prezidento ir viceprezidento bus renkami 32 U. S. senatoriai, visas Atstovų Rūmų sąstatas—435 atstovai, taipgi daug atskirų valstybių, miestų ir miestelių pareigūnų. Lietuviams svarbu, kad ir jų tautiečių į valdiškas vietas patektų. Chicagoj ir kitur jau yra išstatytų ir lietuvių kandidatų. Beje, politinės partijos skaitosi tik su organizuota jėga. Dėlto patartina lietuviams jungtis į republikonų arba į demokratų grupes ir reikalauti sau pripažinimo.

* * *

Associated Press pranešimu, Sovietų pavergtoje rytinėje Europoje ūkininku tarpe pasireiškia revoliucinis judėjimas. Vengrijoj, Čekoslovakijoj ir Lenkijoj ūkininkai žudo komunistinius pareigūnus ir farmų agitatorius. Komunistai tokį judėjimą laiko pavojingu ir griebiasi žiauriausių priemonių jį numalšinti. Reik pasakyti, kad ne tik ūkininkų, bet ir visų kitų luomų nepasitenkinimas reiškiasi visose pavergtose šalyse, vienok beginkliai žmonės be užsienio pagelbos nepajėgia šlykštaus jungo nusikratyti. Komunistinis režimas jiems yra tiek kartus, kad jie bevelytų pergyventi patį žiauriausią karą, kad tik susilaukti laisvės.

* * *

U. S. Atominė Energijos Komisija ir apsaugos departamentas paskelbė, kad ir šiais metais bus daromi atominiu ginklu išmėginimai. Vieta tokiems išmėginimams parinkta Eniwetok saloje, centriniame Pacifike. Mūs šalies atsakomingi pareigūnai labai gerai supranta apgaulingą Sovietų Rusijos politiką. Kremlius kalbėdamas apie taiką ir ginklų mažinimą visom jėgom [illegible] šia agresijai. Tik Amerikos atominių ir hidrogeninių jėgų pranašumas išgelbėjo daugelį tautų nuo pavergtųjų likimo.

* * *

Pereitais metais audros ir potvyniai mūsų šalyje padarė labai daug nuostolių. Ši rykštė nenustoja plakusi ir šiais metais. Kalifornijos ir Oregono valstybės dar nesuspėjo atsigriebti nuo Kalėdų savaitėje ištikusio potvynio, kaip šiomis dienomis jas palietė nauji nuostolingi potvyniai.

* * *

Sovietai paleido iš kalėjimu 433 nacius, kuriuos jie buvo nubaudę, kaip žymiausius karo kriminalistus. O gal juos komunistai sąmoningai paleido, pasitikėdami, kad jie jau perauklėti ir darbuosis komunistų naudai.

ADOMO GALDIKO PARODA

New York (LAIC). — Sausio 7-21 Feigle Gallery, 601 Madison Avenue, New Yorke, atidaryta dailininko Adomo Galdiko paroda. Parodoje išstatyta 23 A. Galdiko kūriniai, daugiausia aliejiniai paveikslai.

Feigl galerėja viena žymiausių New Yorke. Lietuvio dailininko paroda šioje galerijoje didelis įnašas į mūsų meno populiarinimą meno centre New Yorke. Tai antra A. Galdiko paroda New Yorke, pereitais metais buvo pirmoji, kurios metu amerikinė spauda augštai vertino A. Galdiko kūrybą, jo originalumą ir lietuviškumą.

Adomas Galdikas į JAV-bes atvyko 1952 metais. Jis gimė 1893 m. Mosėdyje, Žemaitijoje. Dailės studijas 1916 m. baigė Barono Stieglitzo mokykloje, vėliau studijavo Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje ir Švedijoje.

Besikuriant Lietuvos nepriklausomybei 1918 m. A. Galdikas grįžo į Lietuvą ir pradėjo savo kūrybinį darbą savo gimtajame krašte. Jis, tais laikais, iliustravo pirmąsias lietuviškas knygas, savo kūryba reiškėsi tapyboje, grafikoje ir teatro dekoracijose. Nuo 1923 iki 1944 m. profesoriavo Kauno meno mokykloje, grafikos skyriuje, tam skyriui jis ir vadovavo.

A. Galdiko kūriniai atstovauja lietuvišką meną įvairiose Europos galerėjose, jų tarpe Jeu de Paume, Paryžiuje, Modernaus meno muziejuje, taip pat Paryžiuje, Tautiniame muziejuje Latvijoje, Stieglitz muziejuje, Petrapilyje, Prancūzų kultūros institute Vokietijoje,o taip pat 20 paveikslų jo liko Lietuvos Valstybiniame Muziejuje, Kaune.

Dabar išstatytieji paveikslai, tai naujausi A. Galdiko kūriniai, daugiausia sukurti 1952-3-4 metais, tik vienas paveikslas sukurtas 1947 metais.

BRITAI APIE SEROVO VEIKLĄ

Britų "Manchester Guardian" plačiai pavaizdavo Serovo veiklą, prikišdamas jam deportacijas iš Lietuvos ir kitur ir pažymėdamas, kad tai yra vienas iš žiauriausių Sovietų čekistų. Jis lydėjo Bulganiną ir Chruščiovą po Indiją, Burmą ir Afganistaną. Kai britai smarkiau reagavo, pasiryžę palaidoti savo viltį į galimą su Sovietais "koegzistenciją", tie pastaruoju metu vėl pradeda švelniau šnekėti, reikalaujant "pagerinti santykius su Londonu". Britų parlamente skotas darbo partijos atstovas McGovern ironiškai pasiteiravo, ar Edenas gali duoti parlamentui tinkamų garantijų, jog *ir visi Didžiojoj Britanijoj įsikūrę pabėgėliai iš Pabaltijo kraštų ir Rytų Europos turės pakankamą progą "tuos du džentelmenus"* (t. y. pakviestus atvykti į D. Britaniją Bulganiną ir Chruščiovą) tinkamai sutikti. Edenas dėjosi to pasiteiravimo nenugirdęs ir į jį neatsakė. *E.*

PAGERBE DR. JULIŲ BIELSKĮ

LOS ANGELES, Calif.—Dr. Juliaus Bielskio, Lietuvos konsulo vakarinėse Amerikos valstybėse, 65 metų amžiaus sukakties proga pagerbimas, įvykęs sausio 8 d. Los Angeles-Hollywood "Roosevelt" viešbutyje, praėjo su pakelta nuotaika.

Po visos eilės sveikinimų žodžiu ir raštu, prabilo ir pats jubiliatas. Jis ir lietuviškame ir angliškame savo žodyje sutiko su jį sveikinusio prel. M. Krupavičiaus raštu išsireiškusiu, kad 65 metai nereiškią senatvės ženklo, o tik jaunystės subrendimą. Ir angliškame ir lietuviškame žodyje dr. J. Bielskis pabrėžė, kad jis, dabar išėjęs į pensiją (dirbo Prudential Life Insurance Co.), galėsiąs skirti žymiai daugiau laiko Lietuvos vadavimo ir lietuvybės palaikymo darbui. Sveikata esanti puiki. Visomis išgalėmis prisidėsiąs prie Lietuvos vadavimo darbo ir nenuleisiąs rankų tol, kol Lietuva vėl neatgausianti laisvės ir nepriklausomybės.

Pagerbime dalyvavo visa dr. J. Bielskio maloni šeimynėlė: žmona, sūnus Alfredas, duktė Rūta su savo vyru. Sūnus Alfredas šiais metais baigiąs Kalifornijos (Riverside) universitetą. Duktė Rūta baigusi prieš kelis metus Kalifornijos universitetą Los Angeles mieste (UCLA).

Paminėjimą organizavo ir pravedė specialiai tam sudarytas komitetas, kuriam pirmininkavo A. Dabšys. Komitetą suorganizavo ALT-bos ir LB vietos skyriai. *Dr.*

ITALIJA. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos reorganizacinis komitetas, sudarytas iš prof. Ereto, prof. Rudzos, S. J., ir kun. dr. Vaišnoros, MIC, išleido šios Akademijos įstatus ir yra numatęs šių metų pradžioje pravesti rinkimus į Akademijos valdybą. Centro valdyba bus sudaryta iš Italijoj gyvenančių lietuvių mokslininkų, o revizijos komisija—iš Europoje gyvenančių. Akademijos sekcijos numatomos organizuoti ir kituose kraštuose. *E.*

Informacinei Tarnybai sutikus, per lietuviškąsias transliacijas prie Vatikano radijo buvo skaityta prof. Z. Ivinskio, dr. J. Navicko, kun. dr. Giružio, kun. D. Konstavičiaus ir kt. paskaitų aktualiomis temomis. Prof. Z. Ivinskis skaitė temomis: "Ar Bažnyčia Lietuvoj žlugdė lietuvių kalbą", "Vykupas M. Valančius ir Lietuvos kunigai tautinio atgimimo laikais", "Kryžiaus karai Pabaltijy ir popiežių vaidvaidmuo."

VLIKo prezidiumas, įsikūręs New Yorke, energingai ėmėsi jam pavestojo darbo. VLIKo prezidiumo pirmininkas J. Matulionis numato bent porai mėnesių atvykti į Europą ir čia iš arčiau susipažinti su VLIKo įstaigų veikla, taip pat su lietuvių gyvenimu D. Britanijoje, Prancūzijoje ir kitur.

KANADOJE pabaltiečiai labai gyvai protestuoja prieš Sovietų dvasininkus, besilankančius Kanadoje. Tuo reikalu įteiktas buvo memorandumas ir kt. Ir kanadiečių spaudoje pasirodė žinių apie energingą pabaltiečių pasipriešinimą.

Solistė P. Bičkienė buvo priimta į Chicagos operą ir gavo solo partiją operoj "Trijų karalių meilė". Į šią operą iš didelio skaičiaus buvo priimta tik keletas.

ŽYMIOJI Londono Sadler Wells prima balerina Svetlana Beržaitė-Beriozova yra priėmusi D. Britanijos pilietybę. Ji save laiko lietuve.

M. VAITKUS išleido naują poezijos knygą "Nuošalių takų". Joje surinkti eilėraščiai iš 1943-1944 laikotarpio.

SUKAKTUVINIS VAJUS IR MŪSŲ JAUNIMAS

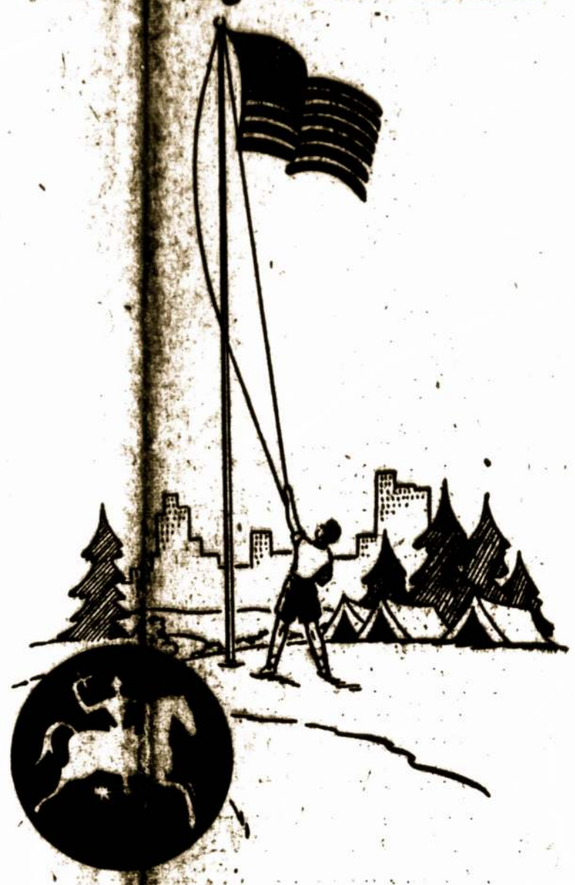

SUDARYKIME GALIMYBĘ LIETUVIAMS JAUNUOLIAMS LINKSMAI IR NAUDINGAI PRALEIST VASAROS ATOSTOGAS KATALIKIŠKOJE STOVYKLOJE

Sukaktuvinio vajaus svarbiausias tikslas sudaryti kuo didžiausią skaičių stipendijų padėti jauniems studentams siekti augštojo mokslo, taipgi sudaryti lietuviams jaunuoliams dviejų savaičių vasarines atostogas katalikiškoje stovykloje. 200 dolerių stipendijos sudarymui bile kuopa turi prirašyti nemažiau 25 naujų narių ir kad jų bendra apdraudos suma siektų nemažiau $25,000.00.

Vasarinėms atostogoms sudaryti reikalinga prirašyti nemažiau 10 naujų narių ir kad jų bendra suma siektų nemažiau $10,000.00.

Čia vėl atkartojame, kad kiekvienas organizatorius, prisidėdamas prie stipendijų ir vasarinių atostogų sudarymo, gaus savo atlyginimą nustatyto komiso pavidale.

Malonu pastebėti, kad kaikurios kuopos šiame sukaktuviniame vajuje jau turi gerą pradžią ir jei tik rankų nenuleis—lengvai pasieks tikslo.

Padarydami sukaktuvinį vajų sekmingu, gražiai paremsime mūsų jaunimą ir šauniai atžymėsime mūsų organizacijos 70 metų sukaktį.

MISIJONIERIUS KUN. SVIRNELIS SUSIRGO

Kun. J. Svirnelis, salezietis misionierius, susirgo malerija su blogomis pasekmėmis—gyslos išsiplėtimu kojoje. Padėtį pasunkino neseniai jo pergyventa motociklo nelaimė, kada labai buvo sužaloti jo-vienas šonas, koja ir ranka. Dėl blogo susisiekimo Indijoje misionieriams tenka naudoti motociklą ir važinėti blogais keliais. Nepaisant tų sunkumų, mūsų lietuvis nepalūžta. Jau baigia statyti antrą dalį bendrabučio. Jau yra apgyvendinęs 92 neturtingus vaikus, ir dar daugiau jų rengiasi priimti. Ateinančiais metais pasiryžęs didinti mokyklą. Jau pradėjo statyti vėl dvi naujas bažnytėles: vieną 50 pėdų ilgio, antrą—64 pėdų ilgio ir 20 pėdų pločio. Vietos krikščionys padeda savo darbu, o įvairių kraštų lietuviai—savo aukomis. Jo adresas: Rev. J. Svirnelis, Catholic Mission, N. Lakimpur, Assam, India. *L.*

IŠ BRAZILIJOS atvykęs klarnetistas A. Ambrozaitis steigia Kanadoje, Montrealyje, lietuvišką chorą, kuris jau pradėjo repeticijas, besiruošdamas į didžiąją JAV ir Kanados lietuvių daininių šventę Chicagoje.

GRĮŽĘ VOKIEČIAI APIE LIETUVIUS

Grįžę kai kurie vokiečiai pasakoja Rusijos gilumoje *susitikę gyventojų, kurie šneka rusiškai, bet save laiko lietuviais*, nors lietuviškai jau ir apmiršę. Tai esama į Sibirą ištremtų dar 1863-65 metais mūsų tautiečių vaikų.

Vokiečių radijai ir spauda pakartojo seniau lietuvių spaudoj pasirodžiusią žinią, kad *į Lietuvą esąs grąžintas paskutinis Nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministeris J. Urbšys.* Esą, pastaruoju metu ir daugiau grąžinama pabaltiečių. Tačiau darbininkai ir darbo valstiečiai dabar įpareigojami pagal savanoriškai ilgam laikui sudaromus susitarimus vykti dirbti į Sovietų Sąjungos tolimas sritis.

"Der Europaeische Osten" rašo, kad *Potmoje iš 25,000 laikomų suimtųjų p. m. spalio mėn. 80% sudarę sovietinių sričių ar į jas įjungtų gyventojai. Pusę iš jų sudaro deportuotieji iš Pabaltijo valstybių.* Po jų gausumu eina ukrainiečiai iš vakarinės Ukrainos. Po šiemet vasarą Vorkuto kilusių neramumų, kuriuos sukėlus buvo įtarti pabaltiečiai, apie 400 jų buvo perkelti į Potmos stovyklą.

LRKSA SUKAKTUVINIO BANKETO RUOŠA

ĮVYKS ANTRADIENĮ, VASARIO 14, 1956, AMERIKOS LEGIJONO 132-JO POSTO AUDITORIJOJ, WILKES-BARRE, PA.

Kad tinkamai atžymėti LRKSA 70 metų sukaktį ir kartu paminėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę, L. R. K. S. A. 5-toji apskritis, kooperuojant Vykdomajai Tarybai ir paskiriems veikėjams, rengia grandiozinį bankėtą.

Bankėtas įvyks antradienį, vasario 14-tą, Amerikos Legijono 132 posto auditorijoj, 45 N. River St., Wilkes-Barre, Pa. Pradžia 8:00 P. M.

Programa suplanuota turininga ir įdomi. Kalbėtojų bus nedaug, bet įžymių. **Jau apsiėmė dalyvauti ir pasakyti kalbą Scrantų diecezijos ganytojas J. E. vyskupas Jerome D. Hannan.** Savo laiške, prisiųstam Susivienijimo sekretoriui V. T. Kvetkui, J. E. vyskupas pareiškė džiaugsmą, kad galės dalyvauti mūsų Susivienijimo sukaktuviniam bankėte ir pareikšti savo linkėjimus.

Neužilgo bus paskelbta gilnesnė programa, į kurią įeis įdomi ir meninė dalis.

Šiame bankėte taipgi bus pagerbti šiame rajone gyvenantys seniausieji Susivienijimo nariai-veteranai, išbuvę nariais 50 metų ir daugiau.

Kadangi laikas greit bėga, tai visų komisijų nariai, kuopų viršininkai ir visi bičiuliai kviečiami į talką pritraukti kuodaugiausia publikos. Įžanga į bankėtą $3.00. Tikietų reikalu kreipkitės į Susivienijimo centro įstaigą, arba į komiteto viršininkus. Generalinio komiteto vadovybę sudaro: advokatas Edward W. Lopatto—pirmininkas; adv. Thomas E. Mack-Mikelionis—vicepirmininkas; Vincas Matikevičius—sekretorius; Petras J. Karašauskas—iždininkas. Įvairių komisijų sąstatas bus paskelbtas kitam numery.

PIRMOJI ŠIAIS METAIS LIETUVĖ DP ATVYKO AMERIKON

New York (LAIC).—Sausio 5 d. laivu Kungsholm į New Yorko uostą atplaukė pirmoji šių metų DP lietuvė Stasė Sakalauskienė. Ji atplaukė iš Danijos, prie kurios krantų, prieš 18 mėnesių iššoko iš rusų žvejybos laivo.

StasėSakalauskienę uoste sutiko iš Lietuvos konsulato Anicetas Simutis, BALFo atstovas Joseph Boley ir Lietuvių Amerikos Informacijos Centro direktorė M. Kižytė.

Daug vargo ir didžiulį pasiryžimą parodė Stasė Sakalauskienė iki pasiekė laisvąjį kraštą. Ji ilgesnį laiką plaukiojo įvairiais rusų žvejybos laivais, juose dirbdama su kitomis moterimis. Plaukiodama ir dirbdama laivuose galvojo, kaip iš jų pasprukti. Tačiau rusų laivai sustodavo tik rusų ar jų valdomuose uostuose, kaip Liepoja, Murmanskas, Karaliaučius. Tik vieną kartą laivas, kuriame ji dirbo, buvo sustojęs lenkų uoste Gdynėje, bet čia iš laivo krantan jos neišleido.

Paskutinis laivas, kuriame Stasė Sakalauskienė dirbo buvo "Novoje Zemlia"—"Naujoji Žemė". Tame laive, be jos dirbo dar 16 moterų. Ji tik viena pasiryžo šokti iš laivo ir pasiekti laisvąjį pasaulį ar mirti jūros bangų prieglobstyje. Ji žinojo, kad laivas plaukia arti Danijos krantų. Ji pasiryžo. Ją pusgyvę, be sąmonės danai iš jūros išgelbėjo. Motus laiko ji buvo ligoninėje, danai jąja rūpinosi. Viso pasaulio spauda rašė, kaip ši jauna lietuvė rizikuodama savo gyvybe siekė išsilaisvinti iš rusų vergijos.

Stasė Sakalauskienė 27 metų amžiaus, žemaitė, gimusi Biržų Lauko kaime, Šilalės valsčiuje, Tauragės apskrityje. Antrosios rusų okupacijos metu su tėvais Rapolu ir Domicele Norkais išsikėlė į Klaipėdos kraštą. Pagėgių apskritį, Valkiškius. Prieš stodama dirbti į žvejų laivus buvo žuvų pašto agentūros vedėja, taip pat Klaipėdos krašte.

Iš New Yorko tą pačią dieną Stasė Sakalauskienė išvažiavo pas savo dėdę ir dėdienę Chicagoje. Šie jos giminės ir rūpinosi jos atvykimu į JAV-bes.

Tuo baigėsi Stasės Sakalauskienės ilgas ir vargingas kelias iš pavergtos Lietuvos į laisvąją Ameriką.

IŠLEISTUVĖS ALENAI DEVENIENEI

New York (LAIC). — Sausio 8 d., sekmadienį, Pabaltijo namuose, New Yorke, buvo surengtos išleistuvės naujai išrinktai VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininkei Alenai Devenienei. Išleistuves suruošė Lietuvių Susivienijimas Amerikoje ir Sandaros New Yorko kuopos. A. Devenienė į Europą išvyko sausio 19 d.

Išleistuvėse dalyvavo žymesnieji visuomenės veikėjai. Linkėjimų pradedančiai naujas pareigas A. Devenienei pareiškė Lietuvos gen. konsulas Jonas Budrys, prel. Jonas Balkūnas, K. J. Kalinauskas, V. Sidzikauskas, J. Šlepetys ir VLIKo prezidiumo naujasis pirmininkas Jonas Matulionis. Minėjime tarpe kitų dalyvavo ir prof. J. Kamantas, VLIKo prezidiumo narys.

A. Devenienė, dėkodama už sveikinimus, pasižadėjo siekti lietuvių visuomenės apjungimo. Atsisveikinimo - išleistuvių programai vadovavo inž. A. Novickis.

ROMOJE išleistas lietuviškasis Šventojo Rašto pirmasis tomas, apimąs visas istorines knygas. Išvertė ir komentarus parašė arkiv. J. Skvireckas. Išleido kan. dr. J. Končius, spausdino Fausto Faili spaustuvė Romoje, tiražas—1,500 egz. Pirmasis tomas turi 1,045 puslapius.

Pasirodė J. Jankaus "Senas kareivis Matutis" ir B. Rutkūno eilėraščiai "Žirgeliai švengia".

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems suteriams prašant.

TĖVYNĖS MEILĖS ĮSAKYMAS

Jėzus savo žemišką misiją bebaigdamas stovėjo ant Alyvų Kalno, žvelgė į gražiąją Jeruzalę, nušviesta paskutinių besileidžiančios saules spindulių. Ji [illegible], jis liūdnas. Jo širdis pilna skausmo.

Per [illegible] savuosius atėjo, o savieji Jo nepriėmė. Meilę atnešė, o pa[illegible] vien neapykantą. Gera da[illegible], o yra persekiojamas. Trijų metų darbo rezultatas: tik sau[illegible] mokinių, ir minios nepriėtelių. Vis darbu ir visakeriopos gerųdarybės apvainikavimas, ga[illegible] už viską atlyginimas—pa[illegible] kryžius.

[illegible] gailėjo savęs. Taurė, ku[illegible] skyrė ir kurią Jis lais[illegible] priėmė. Jis išgers. Jam [illegible] tie, kurie Jį atmesdami, pa[illegible] save pasmerkė.

Jis [illegible] išaugštinti savo tautą. Jis atėjo, kad išpildytų pra[illegible] atstatyti Dovydo sostą [illegible] ji ant visos žemės ir [illegible] tautų. Bet tauta nepa[illegible] Jo aplankymo meto, ir už[illegible] jos garbė bus paversta į gė[illegible], o jos didybė į sunaikinimą.

"O kad būtum pažinus tavo ap[illegible] metą . . . Jeruzalė, Je[illegible], kuri žudai pranašus ir pas[illegible] Dievo siųstuosius, kiek kar[illegible] norėjau tave surinkti, kaip [illegible] surenka viščiukus, bet tu [illegible]."

Kai septyniasdešimtaisiais metais romėnų kariai apgulė Jeruzalę, kai ją sunaikino nepalikdami akmens ant akmens, kai žydų likučiai išblaškyti po visus kraštus, vergų nešdami dalį, verkė ir klausė Dievą, kodėl mums tai, atsakymas jiems buvo jau duotas verkiančio Kristaus ant Alyvų Kalno: "O kad tu pažintum tavo aplankymo metą! . . ."

Jėzus verkė žiūrėdamas į Jeruzalę, nes jos gailėjos, nes ją visa širdimi mylėjo. Ji juk žemiškos tėviškės sostinė. Tai puikus ir šventas tėvynės meilės pavyzdys. Jėzaus ašaros pašventė tėvynės meilę.

Tėvynė yra brangus ir skaidrus žodis, kaip brangi ir skaidri yra Kristaus ašara, riedėjusi Jam iš akių, stovint ant Alyvų Kalno. Kas užmiršta ir paniekina savo žemišką tėvynę, tas tuo pačiu nusikalsta ir amžinai tėvynei, tas išniekina Kristaus ašaras ir Jo širdies skausmą dėl Jeruzalės likimo.

Nūdienė lietuvių dalia yra panaši žydų daliai. Ant griuvėsių suklupę, po pasaulį išblaškyti, vergų dalį nešdami, klausia nekartą ne vienas: Kodėl mums tai? Argi Dievas mus užmiršo? Kodėl likimas mums toks žiaurus?...

Apsižiūrėkim gerai aplink mus, ir žvelkim giliai, o suprasim ir iš sąžinės gelmių išgirsim tuos pačius žodžius, kuriuos Jėzus nuo Alyvų Kalno tarė į Jeruzalę, savo dieviškam visažinojime žvelgdamas ir į mūsų laikus, nusiskūsdamas ir įspėdamas pasakė: "O kad tu būtum pažinus tavo aplankymo metą."

Kai Dievas savo malonės ranką tiesė, kai pagelbą siūlė, žmogus savo kvailume ir savo apakime nuo Jo nusigręžė, Jį paniekino, Jam net karą paskelbė. Buvo, kas to pasėkas pramatė. Buvo, kas šaukė—"Quo vadis Europa?" Bet dauguma to nesuprato.

Jėzus verkė savo skausme dėl tautos likimo, o tauta tyčiojosi iš Jo, ir Jam kryžių gamino. Tačiau Dievo atsiteisimas, kurį Jėzus pramatė, ir dėl kurio, gailėdamas tautos, verkė, įvyko. Neliko Jeruzalėje išdidingų rūmų ir iš puošnių pastatų nė griuvėsių, nė akmens ant akmens. Viską į dulkes ir pelenus pavirto, kadangi žmogus pasityčiojo iš Dievo, kuris jam išganymą nešė.

Yra ir šiandien žmonių ir valstybių vyriausybių, kurios iš Dievo juokiasi, niekindamos Jo įstatymus ir persekiodamos Jo Ekleziją ir tikinčiuosius. Teneužmiršta jie, kad nors Jėzus ir nūdien su skausmu ir liūdėsiu įspėja, sakydamas: "O kad jie pažintų mano aplankymo metą," —ateis laikas, kad ir tų valstybių, kurios žudo Dievo siųstuosius ir persekioja Jam ištikimuosius miestuose ir kaimuose, neliks akmens ant akmens.

Ir jiems tada jų suspaudime bus tik vienas atsakymas: "Tu nepažinai tavo aplankymo meto! Tu nepažinai tavo Dievo, kuris tau išganymą nešė!"

Prel. Jonas Balkūnas

PASAULIO BANKO PROJEKTAI KEIČIA PASAULIO VEIDĄ

Per 10 metų Pasaulio Banko operacijos padėjo pakeisti didelę pasaulio paviršiaus dalį. Per šį periodą iš 58 šiam bankui priklausančių valstybių 32 gavo sumas nuo vieno su puse milijono iki daugiau kai 250 milijonų dolerių. Fondai yra naudojami tokiems projektams, kaip pylimams, miškams, keliams, geležinkeliams, irigacijai ir didele dalimi industriniam vystymui. Daugelis iš šių projektų pakeitė ar perdirbo geografiją.

Centrinėje ir Pietų Amerikoje 11 kraštų gavo paskolas iš Banko. El Salvador, centrinės Amerikos mažiausias, bet daugiausia apgyventas, kraštas yra tipiškas pavyzdys darbo, kurį šie visi kraštai daro. Ten nauja 150 mylių autostrada prie Pacifiko krantų atidarys derlingą vietą apgyvendinimui, kurio pasėka bus žemės ūkio produkcijos pakilimas.

7 kraštai ir teritorijos Afrikoj daro biznį su Pasaulio Banku. Belgų Kongas šiandien duoda gyvybinius žemės turtus, 70% viso pasaulio kobalto, 70% iš savo industrinių deimantų ir apie pusę savo uranijaus.

Australija, dar vis priklausanti nuo žemės ūkių ir gyvulių auginimo, paskutinėm metu koncentruojasi pramonės vystymui. Jėgų įmonės, fabrikai, ir vienas iš pasaulio didžiausių plieno pečių buvo pastatyti su banko pagelba. Tasmanijoje 13 tūkstančių akrų pelkyno yra valoma.

Europa buvo pirmoji, kuri pasinaudojo banko paskolomis kraštams, kurių ekonominė padėtis dėl karo buvo suirusi. Beveik 500 milijonų dolerių buvo paskolinta pokarinės rekonstrukcijos tikslui Prancūzijai, Olandijai, Danijai ir Vokietijai.

Indija, kuriai buvo duotos 7 paskolos 126 milijonų dolerių sumoje, charakterizuoja Azijos progresą irgi su Pasaulio Banko pagelba. Pasisekęs Indijos projektas buvo vykdomas pirkimu sunkiųjų traktorių išnaikinti Kans žoles. Ši piktžolė užkrečia milijonus akrų centrinėje Indijoje.

Pasaulio Bankas yra Bretton Woods konferencijos 1944 m. vaisius. Jis buvo pastatytas ant kojų 44 tautų su tarptautinių pinigų fondu. Jo centrinė įstaiga yra Washington, D. C.

Banko kapitalas sudaromas iš fondų duodamų narių (tautų) proporcingai jų galimybėms. Nustatytas kapitalas dabar siekia 9 bilijonus ir 20% yra paskirti paskoloms.

Common Council

GYVENIMAS KLAIPĖDOS KRAŠTE

Rytprūsių vokiečių organas "Das Ostpreussenblatt" Nr. 48, 1955 pradėjo spausdinti seriją straipsnių, KAIP ŠIANDIEN ATRODO KLAIPĖDOJE.

Spausdinamoji medžiaga paremta dviejų neseniai iš Klaipėdos krašto grįžusių vokiečių pasakojimais, ir vieno neseniai Klaipėdoje buvusio jūrininko pareiškimu. Jūrininkas teigia, kad Klaipėdos uoste esama gyvo laivų judėjimo. Prie laivų judėjimo pagyvinimo prisideda akmens anglių ir geležies išvežimas. Kas seniau yra pažinęs Klaipėdą, tas dabar joje pasigenda pirmoj eilėj bažnyčios bokštų *y bažnyčių tėra likę tik griuvėsiai.* Prie žiemos uosto krantinės suversti kalnai akmens anglių. Per patikrinimą prieš įplaukiant į uostą radijo siųstuvas išmontuojamas ir užplombuojamas, o foto aparatai šurenkami ir uždaromi. Negausingose vilose, išlikusiose Neringoje, kaip atrodo, gyvena augštesnieji su savo šeimomis kariai. Nors tokiam uoste, kaip Klaipėda, stovi, palyginti, nemaža laivų, tačiau pats judėjimas nėra gyvas. Kranai dirba gana lėtai. Gatvėse galima girdėti šnekant lietuviškai ir rusiškai. Alaus butelis, už kurį Vak. Vokietijoje tenka mokėti 60 pf., ten kaštuoja 3 rublius. Pavalgyti galima gauti ir už 3,5 rublius. Iškabintame traukinių tvarkaraštyje galima rasti 12 traukinių, kursuojančių tarp Vilniaus-Rygos-Liepojos ir Kretingos iš vienos pusės ir Šilutės-Tilžės bei Karaliaučiaus iš kitos. Raudonojo Kryžiaus ligoninė stoties gatvėj yra išlikusi visai sveika, tik nematrodo, kad būtų gerai prižiūrima. Apskritai, miesto viduryje vaizdas nėra "palankus". Krautuvėse kostiumas, kuris Vokietijoje atsieitų 25-30 DM ir kurių čia niekas neperka, ten atžymėtas 300 rb. oficialia kaina. Daugumas languose išstatytų knygų yra propagandinės. Foto aparato arba kokio nors optinio instrumento nė nemėgink prašyti . . .

Grįžusiųjų pasakojimu, Sovietams trūksta bet kokio estatinio jausmo. Taip aiškiai matyti kad ir pačiame Klaipėdos mieste. Kur seniau buvo gėlynai—dabar atrodo kaip kokioj dykumoj. Viešbučiuose ir užkandinėse žmoniškesnio "tualeto" nerasi. Klaipėdos gatvėse matyti daug uniformuotųjų. Strandvilos kavinė paversta raudonarmiečių klubu, kur kas šeštadienį ūžia raudonarmiečiai su savo "marusėmis". Vokiečių iš karo meto išlikę karių kapai sulyginti su žeme. Paminkluose iškaltos pavardės buvo išskustos, o patys akmens sunaudoti kitiems reikalams.

Buvusioje Klaipėdos miesto rotušėje dabar yra įsikūrusi Sovietų karo laivyno komandantūra, nors šiaip raudonasis Baltijos jūros laivynas per daug Klaipėdoje nedemonstruoja. Vis dėlto ten pilna karo laivyno karininkų, ryšininkų ir kurjerių. Į vidų teleidžiami tik tie, kurie turi specialų raštą. Klaipėdos žymiausias viešbutis "Der Baltische Hof" šiandien pavadintas "Baltik".

Elta

BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMUI REIKALINGA PARAMA

Didžiai gerb. Motinėlei Aloyzai

Aš prašau tamstą, bevažinėjančią po platųjį pasaulį, ypač po turtingąjį, plačiąją JAV valstybę, neatsisakyti paraginti tuos asmenis, kurie kokiais nors reikalais ar svečiavimosi tikslu atvažiuotų į Pietų Ameriką, Braziliją, kad nepamirštų mūsų merdinčiam lietuviškajam jaunimui kai ką su savim atsivežti, pavyzdžiui:

1. Mes tiesiog nežinome kaip gauti lietuviškų filmų. Mes težinome, kad Amerikoje paskiri asmenys turi tokių filmų. Tik visa bėda, kad tos filmos savininkas nenori skolinti į tolimą kraštą. Be abejo tai yra pateisinama, nes kiekviena retenybė brangina-ma. Tačiau, jei paskiras, žinomas asmuo asmeniškai pasižadėtų tokią filmą vėl grąžinti savininkui po sugrįžimo iš P. Amerikos, galimas daiktas, kad reikalas išdegtų.

2. Lietuviškų plokštelių reikalas taip pat mums sunki problema. Jei kas jų atvežtų iš Amerikos, tai nei vienos neliktų—*visas čia išparduotų.*

3. Jei svečias iš Amerikos atvežtų lietuviškos literatūros vaikams, neišskiriant nei Eglutės su Tėviškėle, tai užsitarnautų visų dėkingumo. Lietuviškai spaudai pas mus sunkios dienos dėlto, kad dėl augšto dolerio kurso neįmanoma jos įsigyti.

4. Mūsų vaikučiai būtų labai laimingi, jei atvažiuojantieji atsivežtų su savim daug lietuviškojo gyvenimo nuotraukų ir parodytų jas susirinkimuose, pobūviuose ir paskaitų jų turiniu.

5. Jei kas galėtų su savim atsivežti pačių realiausių priemonių mūsų vaikams, pavyzdžiui garsinėms filmoms rodyti aparatą, 16 mm., prožektorių paprastoms nuotraukoms rodyti, ir paskaitininkams tinkamų ar panašiai, tai mielai susitartumėm, nes vietoje įsigijimas neįmanomas dėl aukščiau minėtų priežasčių. Tas pats ir su fonografais, kurie vaikams būtų pravartu turėti.

Visais viršminėtais reikalais galima man ir parašyti:

Jonas Kaseliūnas
Av. Casper Libero 88
Radio "GAZETA"
Sao Paulo, Brazil

Sao Paulo, Brazilija
1936, sausio 2

Motinos Aloyzos pastaba: Jonas Kaseliūnas yra nusipelnęs dėmesio ir paramos Brazilijos lietuviukų katalikiškame ir tautiniame auklėjime, vykdant Vila Belos Vaikų Popiečių programą. Jis dirba neapmokamai. Norintieji prašomų daiktų aukoti, gali dovanas siųsti į Pittsburghą, o dvi Seserys Pranciškietės važiuodamos į Braziliją kovo mėnesį daiktus saugiai nuveš. Prašom siųsti:

MOTHER M. ALOYZA,
St. Francis Convent,
Grove and McRoberts Roads,
Pittsburgh 34, Pa.

MAŽYTEI ŽEMEI

Netrokštu nieko, tik tavęs, tėvyne!
Nenoriu nieko—man tavęs gana.
Gana žvaigždžių, gana dangaus mėlynės—
Tu per brangi, kad būtum man maža.

Buvai kadais Europos tu valdovė
Ir savo karžygiais visam pasaulyje garsi.
Prabėgo šimtmečiai. Ir amžiai tavo aukurus sugriovė.
Ir vėl vargų dalia šiandien skaudi.

Tėvyne mano, mano vargo žeme!
Kas mūsų širdgėlą šiandieną apdainuos?
O kaip graži tu, šiaurės rytmečių žvaigždele,
Kokia graži tu tremtinio sapnuos! . . .

Netrokštu niekó, tik tavęs, tėvyne!
Nenoriu nieko—man tavęs gana.
Gana žvaigždžių, gana dangaus mėlynės—
Tu man šventa, tėvyne Lietuva.

P. Stelingis

IR PALECIS REIKALAVO GRĄŽINTI PABĖGĖLIUS

Pasirodo, J. Paleckis, "LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininkas", dar per Tarparlamentinės Unijos kongresą Helsinky pasakytoje kalboje pareikalavo pabėgėlius "grąžinti namo". Suomių komunistų partijos organas "Vapaa Sana" ("Laisvasis Žodis") rugsėjo 1 d. įdėjo Paleckio pareiškimo santrauką, pažymėdamas, kad, Paleckio teigimu, "užsieniniai imperialistai iš pabėgėlių nori susirinkti sau rekrūtus svetimšalių legionui ar šnipinėjimo tikslams." Daugumas pabėgėlių, girdi, patys norį grįžti į namus. Pabėgėliai turi būti pasiųsti atgal į tėvynę. Toliau Paleckis nusakė tas priemones, kurių ėmėsi sovietai "pabėgėliams grįžimą į tėvynę palengvinti", ir pasiūlė tuo reikalu rezoliuciją. Būdinga, kad net ir suomių komunistų partijos organas praleido iš Paleckio pareiškimo tą vietą, kurioje jis teigė, jog pabaltiečių tautos "pačios savo noru įsijungusios į tarybinių tautų šeimą". Tada suomių spauda griežtai reagavo prieš tokius Paleckio nepagrįstus teigimus.

E.

'UNDENAS NESIGAILI'

"Svenska Dagbladet", rašydamas apie pabaltiečių Sovietams išdavimo 10 metų sukaktį, cituoja "Syd-Svenska Dagbladet" iš Malmo pranešimą, kad negalima taip žiūrėti į pavergtuosius žmones.

Kai laikraštis "Kvaellsposten" dėl baltų išdavimo pasiteiravo Undeną, ką jis į tai galėtų pasakyti, šis paprasčiausiai atkirto, kad tas dalykas jo nedomina. Vadinasi, nei vieno apgailestaujamo žodžio ar pareiškimo, nei mažiausios užuojautos tiems nelaimingiesiems, kuriuos p. Undenas kadaise pasiuntė į baisų likimą, švedijos užsienio reikalų ministeris netetengė paviešinti. Todėl, laikraščio pastebėjimu, *Undenas verdas tas ir toliau eijęs su pabaltiečių tragedija.* Užtat netenka stebėtis, kad jam tokie dalykai ir neįdomūs . . .

"Svenska Dagbladet" taip pat rašo, kad vienai švedei, kurios pavardė neskelbiama, pavyko duoti slapta žinią suimtiesiems vokiečių kariams, kad ir baltai bus išduoti Sovietams. Tada buvo pradėti organizuoti bado streikai—ir pavyko išdavimo terminą atidėti. Kaip žinoma, *tada švedų su kitais pabaltiečiais sovietams buvo išduoti* maj. Ambraziūnas, kap. Langis, vyr. leit. J. Jančys, vyr. leit. Plevokas, leit. Vosylius, leit. Lengvelis, dr. Zenkevičius ir kt.

E.

TIK 9 JAV KUNIGAI KINIJOJE

Šiuo metu komunistinėję Kinijoje teliko tik 9 amerikiečiai katalikai kunigai. Paskutinėmis statistinėmis žiniomis (1947 m.) Kinijoje buvo 5,380 užsieniečių kunigų, seselių ir broliukų, tačiau daugumo jų jau nebėra—jie buvo išžudyti, ištremti ar įkalinti. Pasauliečių katalikų Kinijoje yra 3,272,282.

L.

NAUJI LEIDINIAI

(Prisiųsti paminėti)

"RAIDŽIŲ PASĖLIAI" Jurgis Gliauda. Išleido Lietuviškos Spaudos Klubas 1955 m. Spaudė "Draugo" spaustuvė, Chicago, Ill.

"SEMENIŠKIŲ IDILĖS", Jono Meko eilėraščiai. Kaina 1 dol. Brooklynas, 1955.

AUSTRALIJA. Gautas sutikimas, kad tautos už geležinės uždangos 1956 m. įvykstančios Melburne olimpiados atidaryme dalyvaus parade ir šoks tautinius šokius. Lietuviams atstovaus lietuvių tautinių šokių grupė iš Melburno—"Atžalynas". Parade tautinės grupės dalyvaus su savo tautinėmis vėliavomis.

LAISVOSIOS EUROPOS radiofono Europoj vengrų choras ruošiasi vasario 16 d. proga atlikti Jeronimo Kačinsko "Mišias" ir per viešą koncertą yra numatęs duoti dar to paties kompozitoriaus "Velykų misteriją".

Katalikų Akcija

Prelatas J. Balkūnas

SVEČIUOSE PIETŲ AMERIKOJE

(Tęsinys)

PIRMOJI KONGRESO DIENA

Liepos 18 d. 2 v. p. p. nusileidau Rio de Janeiro miesto erodrome. Vėl mane sutiko kunigai Janulionis, Ignatavičius ir Jokubauskas, su kuriais palaukiau vyskupo Brizgio orlaivio, kuris atskrido už valandos. Erodroman atvyko ir Madame Lucie Grandmasson pas kurią turėjome su vyskupu kongreso metu gyventi. Atskridus vyskupui su prel. Albavičiumi, visi kartu nuvažiavom į 316 Praia de Botafogo, kur buvom apgyvendinti Palacio de Grandmasson.

Palacio de Grandmasson yra to vardo šeimos rūmai su gražiu sodu, Botafogos miesto daly. Praia de Botafogo yra turtuolių sekcija prie pat vandens—Botafogos įlankėlės. Rūmai erdvūs, daug kambarių, kuriuose gyvena 4 Grossmanų šeimos nariai, aptarnaujami šešių tarnų ir dviejų šoferių. Kasdien ir mums buvo skiriama vienas šoferis su automobiliu patarnauti. Gavome visą apartmentą, kur apsigyveno vyskupas Brizgys, prel. Albavičius ir aš. Pasirodo, kad kongreso komitetas suorganizavo visus miesto turtuolius, kad į savo namus priimtų po vieną vyskupą su palydovais. Tokiu būdu buvo apgyvendinti visi svečiai vyskupai su savo sekretoriais. Man buvo labai patogu "sekretoriauti" vyskupui Brizgiui ir taip patogiai apsigyventi. Turėjome ir įruoštą koplyčią, kur kasdien laikėme mišias. Grossmanų šeima labai dievota ir kasdien su tarnais išklausydavo mūsų trijų mišias ir priimdavo šv. Komuniją (iš vyskupo rankų). Grossmanai didžiavosi priėmę mus, visokeriopai patarnaudavo ir be jokio atlyginimo. Ant rūmų vartų buvo užkabintas vyskupo ženklas, automobilis taipgi turėjo vyskupo ženklą. Vyskupo ženklas užtikrino saugumą, pravažiavimą ir visokią oficialę kurtuaziją. Man ir prel. Albavičiui buvo ypatingai lengva visur su vyskupu lankytis ar dalyvauti. Bandžiau sekretoriaus pareigas sklandžiai atlikti.

RELIGINIO MENO PARODA

Mūsų pirma pareiga buvo tuoj nuvykti ir atidaryti Lietuvių Religinio Meno Parodą 4 val. p. p. Tuoj prisistatė šoferis mus nuvežti į Escola Nacional de Bellas Artes, kur paruošta paroda.

Parodon atvykome kiek po ketvirtos valandos. Mus sutiko Lietuvos ministeris Meieris, kun. Janulionis ir daug kitų garbingų svečių tiek iš lietuvių, tiek vietinių brazilų. Atidarymo iškilmės buvo labai trumpos, bet iškilmingos ir giliai prasmingos. Vyskupas V. Brizgys turiningoje kalboje padėkojo brazilų tautai už svetingumą, o savo tautiečiams už darbštumą ir sugebėjimą, kad ir tokiomis priemonėmis, kaip menu, įsigyti gerą vardą ir gražiai atstovauti Lietuvą. Kun. Valiukevičius išvertė vyskupo kalbą į portugalų. Trumpa maldele vyskupas V. Brizgys pašventino Lietuvos vėliavą su šv. Kazimiero paveikslu, kuri paliks ilgą laiką liudininkė didžiojo Eucharistinio Kongreso Rio de Janeiro.

Parodą apžiūrėjo daugybė augštų svečių, jų tarpe prel. L. Tuleba iš Romos, kun. Perkūnas iš Venezuelos, kun. Gavėnas iš Italijos, kun. Kardauskas iš Čilės, kun. Sugintas, kun. Juška ir kun. Kučas iš JAV. Kunigų lietuvių parodoje lankėsi į 20. [illegible] daug [illegible] vyskupų ir kunigų. Malonėjo atsilankyti ir J. E. [illegible] (taipgi prelatas Martinkus iš Bolivijos).

Parodai atminti buvo dalinami Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslėliai. Paroda atvaizduoja Lietuvos kančias, jų pasiektus laimėjimus. Vietiniai brazilai ir kiti svetimtaučiai rodė didelį susidomėjimą pačia Lietuva ir daug palankumo mums lietuviams. Sako, kasdien parodą peržiūrėdavo keli tūkstančiai žiūrovų. Daugelis pasirašė svečių knygoje su savo linkėjimais. Kaikas davė aukas parodos išlaidoms padengti.

Kongreso proga buvo atidarytos kelios religinės parodos, būtent, Brazilijos bažnytinio meno, katalikiškų knygų, misijų, Madonų, vokiečių religinio meno ir knygų, ir Popiežiaus monetų ir bulų parodos. Be to, iš 16 tautų, atsidūrusių tremty, iš anapus geležinės uždangos, tik lietuviai įstengė suruošti, talkos būdu, lietuvių religinę parodą. Ją surengė Lietuvos Pasiuntinybė, talkininkaujant patriotams lietuviams. Sutvarkė Petras Babickas.

Parodoje matėme apie 200 gražiausių kryžių iš įvairių bažnyčių, ypač Vilniaus, įvairios fotografijos, medžio drožiniai ir k. Buvo išstatyti Adomo Trumpio, gyv. Sao Paolo, medžio drožiniai ir stovylos, kurių didžiausia (apie 2 metrų augštumo) Kristaus Karaliaus paauksuota statula. Jo išstatyta 20 kūrinių. Šis "dievdirbis" yra jau 115 metų amžiaus. Konsulo P. Daužvardžio žmona prisiuntė parodai gintarinius rožančius. Vienas lietuvis iš Švedijos prisiuntė albumą 17 Lietuvos religinio turinio fotografijų. Adomo Varno keturi vaizdai iš Chicagos buvo išstatyti. Argentiniečis dailininkas Cesar Patrone išstatė savo nupieštą Mindaugo portretą. Visi Sao Paoly gyvenantieji menininkai davė savo kūrinių—originalų, o V. Stančikaitė-Abraitienė specialiai nupiešė Vilniaus Aušros Vartų Madoną.

Parodą praturtinti eksponatais padėjo ministerių St. Girdvainis, ministeris dr. Graužinis, konsulas Budrys, konsulas Daužvardis, ministeris Fr. Meieris, kanauninkas Z. Ignatavičius, inžinierius K. Audėnas, inžinierius J. Abraitis (nupiešė specialiai parodai didžiulį Lietuvos bažnyčių žemėlapį), Ed. Girčys. Mačiau ir Jono Rimšos (Bolivija), Vl. Vijeikio (USA) ir k. Rūrinius. Manoma gauti specialų kambarį Rio de Janeire, kuriame bus globojama negrąžintų eksponatų dalis, kas bus užuomazga Lietuviško Muzėjaus Brazilijoje. Spauda dėjo vaizdus iš parodos kūrinių ir įvykių. Paroda vyko miesto centre ir visiems žinomuose rūmuose. Taip, paroda supažindino visuomenę su katalikiška Lietuva. Reikėtų dar paminėti išstatytų kūrinių autorius, kaip G. Tarasevičienė, K. Požeraitė, dail. Stančikaitienė, dail. M. Ivanauskas, dail. Navickas, dail. Dramontas, J. ir N. Antanaičiai.

POPIEŽIAUS LEGATAS

Jo Eminencija kardinolas Masella, Popiežiaus Legatas, atvyko liepos 17 d. "Augusto" laivu (kartu atvyko ir prel. Tulaba). Priplauką prie Mana aikštės buvo kimštinai pilna minios. Kardinolas Masella buvo Popiežiaus Nuncijum Brazilijai per aštuoniolika metų, tad Rio gyventojams gerai žinomas.

Legato priėmimas vyko pagal protokolo taisykles. Laivas sugaudė tris kartus ir kardinolas pasirodė ant dėnio. Minia plojo ir šaukė valio. Išlipus iš laivo jį sutiko Rio kardinolas Camara su kitais svečiais kardinolais, vyskupais ir dignitarais. Kariuomenės garbės sargyba išrikiuota pasveikino svetį. Orkestras sugrojo Popiežiaus ir tautos himnus. Tada prisiartino ir valstybės prezidentas su kabineto ir diplomatinio korpuso nariais.

Iš aikštės prezidento auto kardinolas buvo nuvežtas į Laranpeiras rūmus, kur jis kongreso metu gyveno kaip vyriausybės svetys. Didžioji gatvė Rio Branco Avenida išpuošta vėliavomis ir gausybė žmonių darė didelio įspūdžio. Prezidentas Cafe Filho, kuris nėra katalikas, didžiavosi ir džiaugėsi augštu svečiu ir proga pagerbti Popiežiaus Legatą. Tą džiaugsmą ir pagarbą parodė pati Brazilų tauta.

(Bus daugiau)

RUSSIAN COMMUNISM IN PRACTICE

Moscow Instructions On Deportations*)

The deportation of anti-Soviet elements from the Baltic States is a task of great political importance. Its successful execution depends upon the extent to which the county operatives triumvirates and operative headquarters are capable of carefully working out a plan for executing the operations and of foreseeing in advance all indispensable factors. Moreover, the basic premise is that the operations should be conducted without noise panic, so as not to permit my demonstrations and other excesses not only by the deportees, but also by a certain part of the surrounding population inimically inclined toward the Soviet administration.

Instructions regarding the manner of conducting the operations are described below. They should be adhered to, but in individual cases the collaborators conducting the operations may and should, depending upon the peculiarity of the concrete circumstances of the operations and in order to evaluate correctly the situation, make different decisions for the same purpose, viz., to execute the task given them without noise and panic.

Manner of Executing Deportation

Should a number of families be deported from one spot, one of the operative workers is appointed senior in regard to deportation from the village, and his orders are to be obeyed by the operative personnel in that village.

Having arrived in the village, the operative groups must get in touch (observing the necessary secrecy) with the local authorities: chairman, secretary or members of the village soviets, and should ascertain from them the exact dwelling of the families to be deported. After that the operative groups together with the local authorities go to the families to be banished.

The operation should be commenced at daybreak. Upon entering the home of the person to be banished, the senior member of the operative group should gather the entire family of the deportee into one room, taking all necessary precautionary measures against any possible excesses.

After having checked the members of the family against the list, the location of those absent and the number of persons sick should be ascertained, after which they should be called upon to give up their weapons. Regardless of whether weapons are surrendered or not, the deportee should be personally searched and then the entire premises should be searched in order to uncover weapons . . .

After the search the deportees should be notified that upon the decision of the Government they are being banished to other regions of the Union.

The deportees are permitted to take with them household necessities of not more than 100 kilograms in weight: 1. Suit, 2. Shoes, 3. Underwear, 4. Bed linen, 5. Dishes, 6. Glasses, 7. Kitchen utensils, 8. Food—an estimated month's supply to a family, 9. The money at their disposal, 10. Haversack or box in which to pack the articles.

It is recommended that large articles be taken . . .

In all cases throughout the operations firm and decisive action should be taken, without the slightest pomposity, noise and panic . . .

Manner of Separating Deportee From His Family

In view of the fact that a large number of the deportees must be arrested and placed in special camps and their families settled at special points in distant regions, it is necessary to execute the operation of deporting both the members of his family as well as the deportee simultaneously, without informing them of the separation confronting them. After having made the search and drawn up the necessary documents for identification in the home of the deportee, the administrative worker shall draw up documents for the head of the family and place them in his personal file, but the documents drawn up for the members of his family should be placed in the personal file of the deportee's family.

The moving of the entire family, however, to the station should be done in one vehicle, and only at the station should the head of the family be placed separately from his family in a railway car specially intended for heads of families.

Lituanus

*) Third Interim Report of the Select Committee on Communist Aggression, House of Representatives, Eighty-Third Congress. Appendix B.

. . . The design for the present Lincoln cent was made by Viktoras Dovydas Baranauskas-Brenner who was born in Lithuania 1871 in Šiauliai and later came to the United States.—Lituanus.

. . . The first book printed in the Lithuanian language was a cathechism by Mažvydas, published in 1547.—Lituanus.

. . . In 1937 and again in 1939 Lithuania won Europe's basketball championship.—Lituanus.

"GARSO" KNYGYNE

GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 829 pusl. Kaina $4.00.

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. Kaina $1.00.

THE EVENING SONG (Vakarinė Daina) A collection of Lithuanian Folk Tales, Legends and Fables. Compiled and translated by Vytautas F. Beliajus. Kaina $3.00.

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS. Parašė Giovanni Guareschi, sulietuvino kun. A. Sabaliauskas. Su 38 autoriaus piešiniais. Vertėjo žodžiais, šis kūrinys, "išverstas į kitas kalbas, sulaukė didelio susidomėjimo, tad mums, lietuviams, pažįstantiems geriau, negu kiti, komunizmo tikslus ir dvasią, bus dar geriau suprantamas ir dar labiau vertinamas." Kaina $3.50.

POEZIJA—Jurgio Baltrušaitio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina $2.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos piliečiybės antrąsius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai angių ir lietuvių kalbomis. Knygutė maže formato. Gali moterys ją įsidėti į rėdikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

AUDROSE, Bakučionio eilėraščiai. Kaina $1.50.

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos	$2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos	2.00
ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos	2.00
MIŠIOS, Jeronimo Kačinsko	1.50
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio	2.00
100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio	7.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna

MSGR. MYKOLAS KRUPAVIČIUS

A leading figure in Lithuania's Liberation Movement, Msgr. Mykolas Krupavičius, born in Balbieriškis, Lithuania on October 1, 1885, Krupavičius hoped to become a teacher and, accordingly, in 1905 graduated from the Veiveriai Teachers' Seminary. During the Czarist oppression, his ambition changed and he was led to the discovery of his vocation to the priesthood. Immediately upon completing his studies at Petrograd's Catholic Theological Academy, he found himself involved in the tumultuous events of the Russian Revolution of 1917. Krupavičius was an unyielding opponent of Communism and an indefatigable fighter for Lithuania's independence. In consequence of his anti-Communist activities, he was condemned to death by the revolutionary tribunal of Voronezh; but he escaped from Russia and death, and succeeded in making his way to German-occupied Lithuania.

After the proclamation of Lithuania's independence, on February 16, 1918, elections for the first Lithuanian Parliament (Seimas) were held. Out of 112 seats in Parliament, the Christian Democratic bloc, with Msgr. Krupavičius as one of its leaders, received 59 seats, thus permitting the bloc to form a new Lithuanian Government on the basis of the Christian Democratic program. Msgr. Krupavičius played a decisive role in the formulation of the new Constitution of the Republic of Lithuania and in the introduction and subsequent execution of the Land Reform Act. The Land Reform Act was Msgr. Krupavičius' greatest single contribution to his country. This Act is well-known in Western Europe where it is much-studied and where it has received abundant praise. The Lithuania of the years 1920-1926 was essentially the Lithuania of Msgr. Krupavičius.

When forced out of politics by a dictatorial regime in Lithuania, Msgr. Krupavičius went to France to continue his studies. Upon his return to Lithuania he became a parish priest and a professor at the Vilkaviškis Theological Seminary.

During the Soviet occupation of Lithuania (in 1940) and the subsequent Nazi invasion and occupation, Msgr. Krupavičius was active in the Underground. His memoranda and letters addressed to officials of the occupying powers condemned both the Nazis and the Soviet occupations. He violently opposed the Nazi policy of exterminating Lithuanias' Jews, and, in consequence, he was arrested and exiled from Lithuania to Germany.

The victorious American troops freed Msgr. Krupavičius from Nazi confinement, whereupon he immediately joined the fight to liberate Lithuania from the Communist yoke. Elected President of the Supreme Lithuanian Liberation Committee in 1949 Msgr. Krupavičius visited the U. S., Britain, France, Italy and Vatican City in an effort to focus world attention upon the tragic plight of his crucified native land.

Msgr. M. Krupavičius is the most outstanding organizer of the Lithuanian Christian Democrats and the most impressive bearer of the Party's flag for almost the past fifty years. He is today the most outstanding Lithuanian stateman.

May Almighty God help him in his fight for Lithuania's freedom and may he see the realization of this freedom for which he fought so vigorously during his entire life.

(Christian Democratic Review, November 1955.)

FOREIGN EDITOR VISITS HOXSEY CANCER CLINIC

Talks With Patients and Hears Amazing News of Their Improvement

By JOE SLOAN, Foreign Editor

PORTAGE, Pa.—On Sunday Jan. 8th, I drove to Portage, Pa., along with Eugene Basalyga, Editor of Life Span Magazine to see first hand if the rumors of people being miraculously getting better from prescribed treatments were true or false at the Hoxsey cancer clinic here.

On Monday morning I introduced myself and friend and told them what I wanted to do and Dr. Newton Allen, the Director and owner of the clinic told me to ask any questions of any person or persons and print the truth, either good or bad. I felt here was a challenge and the Director-Owner also said, "Let Hoxsey Cancer clinic be judged by the light of fact, to stand or fall by the test of truth, we desire no other purpose."

All day Monday from 10:30 to 5 P. M. closing time, I asked questions of young men, middle aged men and women, and young girls. One was a Registered nurse from Windsor, Canada. Then I talked with a Mrs. Ronald Gabriel and her Nurse, a Mrs. F. J. Devereau who came by air from Mt. Bernard, Cornerbrook, Newfoundland, Canada, over four thousand land miles. They heard of this clinic through friends in distant Canada and also read about it in an article by a Monsignor McGrath, a Roman Catholic priest from Toronto, in the Scarboro Mission magazine, also published in Toronto. It is almost unbelieveable to tell you of what I have seen in people getting results from this dreaded malady of cancer, and their own words to me. One lady told me she had lost her voice and couldn't talk above a whisper, and after a few visits, her voice is normal again. Then Foreign Press Association writers talked to a Mrs. Pearl Daniels a lady around 50 years of age from Latonia, Kentucky. Her story is almost beyond belief. She told me that on last Dec. 5th, 1955 she was flown by air a stretcher patient to Portage clinic and in her own words she stated that she had gone beyond the desire for food and was bed ridden for many months. After examination of given the prescribed Hoxsey Cancer treatment medicine to take home for use, she returned on stretcher and by plane to her home in Latonia, Ky. On Christmas Day Dec. 25th, she arose from her bed and walked to her Christmas dinner table for the first time in several months. Each day she began to feel an improvement in her condition and gradually the severe pains began to lessen. In the following days she felt much stronger and that she took on 20 pounds, eating what she was told to. I talked with her on January 11, 1956, at the Hoxsey clinic here. She said on her visit this time she came by train and walked in on her own feeling almost completely better.

. . . About 300 newspapers and magazines were published yearly before World War II in Lithuania.—Lituanus.

Enjoy one of America's great beers at its best— Stegmaier on draught! Stegmaier is the beer with that famous *clean taste clear thru* . . . so ask for Stegmaier from the tap *today!*

STEGMAIER
GOLD MEDAL BEER
ALE-PORTER
Stegmaier Brewing Co.
Wilkes-Barre, Pa., Est. 1857

→ Clean Taste Clear Thru!

FOR PROMPT DELIVERY CALL: Wilkes-Barre VAlley 2-8171, Nanticoke Enterprise 1-0681 (No Toll Charge); Dupont Olympic 4-2711, Harvey's Lake.....9-3092, Shickshinny 3221

Enjoy Stegmaier TV: Monday 10:30 p. m. "I LED THREE LIVES"—WBRE-TV, Channel 28. "FABIAN OF SCOTLAND YARD," every other Thursday at 9:30 p. m.—WGBI-TV, Channel 22. Wednesday, 7 p. m., "WATERFRONT" WNBF-TV, Channel 12.

THIS WEEK IN AMERICAN HISTORY

(January 17-23)

On January 17, 1706, 250 years ago today, Benjamin Franklin was born in Boston, Massachusetts. The fifteenth of seventeen children, and the tenth son, Franklin was intended for the ministry but his family could not afford expense of giving him the necessary education. At the age of ten, he left school to help his father in a candle and soap shop. Though Franklin had to depend on his own reading for the rest of his education, his accomplishments are so numerous that they make him one of the outstanding men of American history. He became a successful publisher. He started the first public library in the United States. He invented a famous stove and experimented with electricity. He was on the committee that drafted the Declaration of Independence. He was a member of the Constitutional Convention. He helped obtain assistance from France for the embattled American colonies. Franklin was probably famous in more fields than any other American. He died on April 17, 1790, at the age of 84.

* * *

On January 23, 1845—111 years ago today—the act establishing a uniform time for holding Presidential elections in all states was approved by Congress. This act provides for holding such elections on the Tuesday after the first Monday in November. In most states, not only a President and Vice-President of the United States and members of Congress, but state officials as well will be elected on November 6th of this year. Maine is an exception—for in that state, elections for state officials are held in September. The old saying, "As Maine goes, so goes the nation," refers to this deviation. Maine's September election results are always eagerly studied for national election trends. However, past records show that they have not always been a guide even to that state's own vote in the Presidential elections two months later.

Common Council

MOTHER

Lithuanian Folk Song

Mother, kindest mother,
You, who are my dearest,
Raised three little daughters,
All of us alike.

Three of us you raised,
Daughters all alike.
Only me you sent
Into a foreign land.

Over seas and over rivers,
Far across the water,
Through the green forest,
Far beyond the Niemen.

Three whole days, dear mother,
On the road I wandered.
Three whole nights, dear mother,
I slept in the forest.

When I heard the cuckoo
Calling, calling, calling,
I taught it was mother
Calling for her daughter.

But it was not mother
Calling to me,
Only the speckled cockoo
Crying in the forest.

(Ch. D. R.)

"MOTERŲ DIRVOS" KONTESTAS PRATĘSTAS

"Moterų Dirvos" naujam viršeliui konkursas pratęstas iki vasario 15 d. Kiekvienas asmuo turi progą konkurse dalyvauti. Piešiniai turi būti atlikti juodu rašalu (Indian ink) ir nemažesni kaip 6½x10". Konkursininkai savo tikrą vardą ir adresą prisiunčia atskirame uždarame voke; ant piešinio nepasirašo. Pirma premija $25.00; antroji—$15.00. Visi piešiniai siunčiami šiuo adresu: MOTERŲ DIRVA, 4233 So. Mozart St., Chicago 32, Ill.

Susirgus Muchinui (RTFSR čempionui), su kuriuo jis turėjo dar kovoti, nugalėjęs nokautu A. Sociką, lietuvis R. Juškėnas paskelbtas nauju visos Sov. Sąjungos sunkaus svorio bokso čempionu.

LRKSA 115 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

C. BROOKLYN, N. Y.—L. R. K. S. A. 115 kuopa laikė metinį susirinkimą sausio 1-mą, Šv. Jurgio parapijos svetainėj. Tarp ko kito buvo išrinkta valdyba 1956 metams. Visi pareigūnai perrinkti tie patys, būtent: Al. Spaičys—pirmininkas; J. Karalius—vicepirmininkas; M. Kučinskas—finansų raštininkas; J. Jatkauskas — nutarimų raštininkas; B. Bobelis—iždininkas.

Kuopos susirinkimai 1956 m. bus laikomi kas mėnuo pirmą sekmadienį, po 11 val. Mišių, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

M. K.

"LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumo" įsaku, Kauno 9 vid. mokykla ir Vilniaus viešoji biblioteka pavadintos Ad. Mickevičiaus vardais.

ISTORIJOS STUDIJŲ CENTRO REIKALU

Rūpinamasi Romoje sudaryti Lietuvos istorijos studijų centrą. Tokio studijų centro sudarymas, iniciatorių manymu, esąs būtinas, nes, grįžus į Lietuvą, nebus kada raustis po archyvus.

Daugiau apie Lietuvą dokumentų seniau yra buvę centriniame Vokietijos archyve Potsdame ir Prūsijoje archyve Berlyne, be to, šiek tiek ir Brandenburgo "Mažajame archyve". Karo metais didesnioji šių dokumentų dalis buvo perkelta į saugesnes vietas. Veliau kai kurie archyvai pateko į rankas bolševikams. Dalį jų sovietai išgabeno į Maskvą, dalį tikrino Vokietijoje, o kai kuriuos atidavė savo satelitams. Kai kuriuose archyvuose, patekusiuose į komunistų rankas, yra taip pat raštų apie santykius su Lietuvos didžiaisiais kunigaikščiais. Nemaža su archyvais pateko raštų, tiesiogiai ar netiesiogiai liečiančių lietuvius ar Lietuvą, taip pat Vakarų Santarvininkus. Norima visus tuos Lietuvą ir lietuvius liečiančius dokumentus atrinkti ir suregistruoti.

E.

1956 m. Amerikos architektų parodoje arch. J. Mulokas žada išstatyti neseniai pagal jo projektą pastatytos lietuviškos Chicagoj bažnyčios modelį. Toje bažnyčioje sutelkta daug lietuviškos architektūros elementų. Šiltai įvertinta ir dail. Broniaus Murino darbų paroda Chicagoje, o ypač jo akvareliniai darbai iš amerikiečių kalnų.

Pasirodė naujas "Literatūros lankų" numeris. Juose yra susibūrę jaunieji lietuviai rašytojai. "Literatūros lankai" neseniai išsivertė ir išleido lenko Česlovo Milašiaus eilėraščių rinktinę "Epochos sąmoningumo poezija".

Visi įsigykite ką tik išleistą žinomo rašytojo Stasiaus Būdavo apysaką

VARPAI SKAMBA

Galima gauti "GARSO" ADMINISTRACIJOJE, P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa. Kaina $2.50.

VIETINĖS ŽINIOS

AUKOS MOKYKLOS FONDUI PLAUKIA

Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapija, kuriai vadovauja klebonas kun. J. K. Miliauskas, užsibrėžusi šių metų rudenį atidaryti reguliarią parapijinę mokyklą.

Ikšiol čia veikė Vaikų Darželis sumaniai vedamas Jėzaus Nukryžiuotojo seselių. Reguliari mokykla ir bus pradėta nuo minėto Vaikų Darželio šių metų rudenį įvedant pirmąjį skyrių ir su kiekvienais metais prijungiant naują skyrių, atsižiūrint auklėtinių skaičiaus.

Dabartinis Vaikų Darželis vedamas bažnyčios rūsyje, vienok reguliariai mokyklai reikalingos patalpos. Tuo tikslu užplanuota perdirbti senosios bažnyčios pastatus pritaikant mokyklos reikalams.

Paskiausiam parapijos biuletany, išleistam už sausio 15, 1956, paskelbtas aukų sąrašas parodo, kad parapijinės mokyklos reikalams jau suplaukė $1,195.00. Pažadų suma irgi nemaža. Beje, mokyklos patalpų įrengimui numatyta $25,000.00. Taigi, pradžia yra gera. Klebonas kun. J. K. Miliauskas, nuoširdžiai dėkodamas už aukas ir pažadus, reiškia pasitikėjimą, kad "ir visi kiti parapijiečiai paskubės prisidėti."

Geriausios kloties!

MINĖS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ

Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapija minės Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventę. Minėjimas rengiamas sekmadienį, vasario 12-tą, parapijos svetainėj.

Programą išpildys parapijos vaikučiai Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vadovybėje, taipgi prisidės muzikas Vaclas Romanas.

Programos pradžia 3 val. po pietų. Įžanga 50 centų, vaikams —25c. Tikietai platinami iš anksto.

Klebonas kun. J. K. Miliauskas ir visi rengėjai kviečia parapijiečius ir svečius savo dalyvavimu prisidėt prie Lietuvos Šventės paminėjimo. Parodykim savo tautinį susipratimą, vieningumą ir ryžtą išlaisvint Lietuvą iš raudonųjų maskolių jungo.

A. A.
Mirusiems

A. A. DELLA MARIE YAKUS, gyv. 42 Zerbey Ave., Edwardsville, mirė sausio 16-tą, palaidota sausio 19-tą iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Laidojimu rūpinosi direktorius Šukvietis ir jo įstaigoje buvo pašarvota. Velionė buvo gimusi Luzernėje—po tėvais Jankeliūnaitė. Paliko vyrą, du brolius ir dvi seseris.

Klausykite

LITHUANIAN MELODIES

Ann Arbor—WPAC—1050 kilocycles
Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.

RALPH VALATKA, Vedėjas

15756 Lesure—Detroit 27, Michigan
BRoadway 3-2224

VAKARIENĖ CHORO PAGARBAI

Š. m. sausio 9 d. Scrantų Šv. Mykolo parapijos klebonas kun. J. F. Baltusevičius suruošė Morgan's restorane savo bažnyčios choristams iškilmingą vakarienę.

Vakarienės metu, sakydamas kalbą, gerb. klebonas iškėlė giesmės svarbumą Bažnyčios gyvenime: "Kas gieda—dvigubai meldžiasi ir nepaprastai puošia ir pagyvina mūsų šventas apeigas", o taipgi už choro vadovybės ir visų choristų pasišventimą nuoširdžiai padėkojo.

Dabartinį chorą sudaro gausingas būrys jaunimo ir kadangi visi be išimties turi gražius balsus ir chorui vadovauja talentinga muzikė ir solistė Mrs. Elena Moran, todėl visad labai malonu bažnyčioje pasiklausyti šio puikaus choro giedojimo. Choras deda pastangų netolimoje ateityje suruošti menišką su dainomis ir vaidyba pramogą. Jėgų tam pilnai pakanka, todėl tikimasi, kad Šv. Mykolo parapijos choras puikiai pasirodys ir už bažnyčios sienų.

Choristams malonią staigmeną sudarė, kada jie vakarieniaudami netikėtai išgirdo savo bažnyčioje įrekorduotas giesmes, todėl turėjo progos ir patys pasigėrėti savo darbo vaisiais.

Choro vadovės asistentė yra Miss Annette Talkevich, stipri muzikos ir giesmės pajėga, todėl daug ir iš jos tikimasi ateityje.

Be gerb. klebono kun. J. F. Baltusevičiaus kalbos, vakarienės metu chorą pasveikino St. Mary's Vilos Elmhurste kapelionas kun. B. Zdanavičius. Kaip choro vadovė, kalbėjo Mrs. E. Moran ir visų choristų vardu į kalbas atsakė Mr. B. Brensha.

Choristai, skaniai ir linksmai pavakarieniavę, puikiai sudainavo keletą dainų, kurios liko įrekorduotos ir bus kaip istorinė medžiaga Šv. Mykolo parapijos Scrantone. *B. D.*

IŠ METINIO 13 KUOPOS SUSIRINKIMO

BALTIMORE, Md.—Metinis LRKSA 13-tos kuopos susirinkimas įvyko sausio 8-tą Šv. Alfonso parapijos mokyklos patalpose.

Turėjome ir pusryčius, kuriuos skaniai paruošė Ona Kisielienė ir Benedikta Glaveckienė.

Kuopos valdybon 1956 metams perrinkti šie pareigūnai: Mykolas Paškauskas — pirmininku; Mrs. A. Weisengoff—vicepirmininkė; Ona Kisielienė—nutarimų raštininkė; J. G. Budelis—finansų raštininku; Adomas Lažaitis ir M. Poška—iždo globėjais.

Kuopos susirinkimai ir šiais metais bus laikomi pirmą mėnesio sekmadienį, pusė po vienuoliktos, įprastoje vietoje.

Beje, metiniam susirinkime buvo pasitarta Lietuvos laisvinimo reikalais ir gauta aukų, kurios bus pasiųstos į centrą artimiausia proga. *J. G. Budelis*

Gautosiomis žiniomis, iš visų iš Madrido siunčiamų į Rytų Europą anapus geležinės uždangos programų lietuviška yra geriausiai girdima ir Lietuvoje mielai klausoma.

METINIS 115 KUOPOS SUSIRINKIMAS

BROOKLYN, N. Y.—Sausio 1 d., Naujuose Metuose, įvyko 115 kuopos susirinkimas.

Susirinkimą atidarė ilgametis kuopos pirmininkas A. Spaičys, kviesdamas visus sukalbėti maldą už visus mirusius kuopos narius. Ragino visus daugiau rūpintis narių prirašymu ir tuo stiprinti mūsų Susivienijimą ir išlaikyti mūsų kuopą augančią, bet ne mažėjančią.

Vėliau protokolų raštininkas J. Jatkauskas perskaitė praeito susirinkimo protokolą. Iždo knygos ir atsiskaitymas vedama tvarkingai. Kuopa narių skaičiumi per praeitus metus paliko tame pačiame stovy. Mirusių buvo—2, sergančių—1.

Protokolas vienbalsiai (plojimu) priimtas.

Po to įvyko valdybos rinkimai. Vienbalsiai išrinkti buvusieji pareigūnai. Sąstatas toks: pirmininkas Alekas Spaičys, vicepirmininkas Juozas Karalius, sekretorius Matas Kučinskas, iždininkas Bronius Bobelis ir protokolų raštininkas Juozas Jatkauskas.

Susirinkimas baigtas su viltimi išlaikyti katalikybės ir lietuvybės žibančią ugnelę, kuri neužgestų svetimųjų jūroj.

Br. Bobelis

METINIS 8 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Cleveland, Ohio.—LRKSA 8 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio mėn. 5 d. 7:30 vakaro, Lietuvių Svetainėj.

Susirinkimą atidarė pirmininkas J. Urbšaitis malda. Toliau sekė praeito susirinkimo protokolo skaitymas bei jo priėmimas; pranešimas atstovų dalyvavusių š. m. lapkričio 13 d. LRKSA Ohio apskrities kuopų atstovų susirinkime.

Trečiuoju darbotvarkės punktu sekė naujos valdybos bei įvairių komisijų rinkimai 1956 metams. Senoji valdyba ir komisijų nariai atsistatydino. Nutarta rinkti pusiau slaptu balsavimu. Rinkimų rezultatai šie: Juozas Urbšaitis—pirmin.; Motiejus Šalčius—vicepirm.; Lionginas Lėkas—sekretorius; Jonas Montvila—finansų sekretorius; Valerija Žitkiūtė—iždininkė; Juozas Šopis — tvarkos palaikytojas; Pranas Mainelis ir Vaclovas Kasakaitis—knygų tikrintojai.

Atstovai į LRKSA Ohio apskrities kuopų susirinkimus—Juozas Urbšaitis, Jonas Montvila ir Florijonas Šaukevičius.

Į Kultūros Darželių komisiją—Florijonas Šaukevičius ir Juozas Slankauskas.

Susirinkime visa eilė kalbėtojų pasiaukė už pagyvinimą kuopos veiklos, naujų narių suradimą ir prirašymą į kuopą. Išreikštas pageidavimas surengti pobūvius, kurių metu būtų proga susitikti ir vieni kitus geriau pažinti. Naujoji valdyba pasižadėjo pageidavimus įvykdyti.

L. Žvirkalnis

LRKSA 160 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

CHICAGO, Ill. — Metiniam 160 kuopos susirinkime 1956 metams valdybon išrinkti šie: Feliksas Sereičikas — pirmininku; Kazys Marcinkevičius — nutarimų raštininku; Vincas Paukštis —finansų raštininku ir iždininku, 2714 West 47th St., Chicago 32, Ill.

Atstovais Chicagos apskritin išrinkti Elžbieta Samienė, Antanas Petrulis ir Juozas Česna.

Kuopos susirinkimai bus laikomi posenovei, būtent, kiekvieną mėnesį pirmą sekmadienį įprastoj vietoj.

V. Paukštis, sekretorius

LRKSA 126 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

COALDALE, Pa. — Metiniam kuopos susirinkime, apsvarsčius kitus reikalus surištus su organizacijos gerove, rinkta kuopos valdyba 1956 metams. Perrinkti tie patys pareigūnai. Ilgamečio kuopos sekretoriaus Jurgio Bacevičiaus adresas yra 223 W. Phillips St., Coaldale, Pa. Įvairiais reikalais kreipkitės į sekretorių Bacevičių. Pageidautina, kad šiais mūsų organizacijos sukaktuviniais metais visi nariai pasidarbuotų kuopos narystės padidinimui. *J. B.*

Grįžusieji vokiečiai pasakoja, *kaip bolševikai vykdo įvairių kanalų ir didingų statinių statybas.* Bestatant Volgos-Dono kanalą išsiliejęs vanduo apsėmė visą eilę vietovių, ir nemaža prie statybų dirbusių darbo vergų prigėrė. Tačiau rusai nukentėjusiems ne tik nesuteikė medžiaginės pagelbos, bet to visko net ir nepaskelbė savojoj spaudoj.

LRKSA 33 KP. ŽINIOS

33-čios Kuopos Revizijos Komisijos Aktas

ROSELAND, Ill. — 1956 m. sausio mėn. 6 d. patikrinom L. R. K. S. A. 33-čios kuopos pajamų knygas, kvitus ir protokolų sąsiuvinį.

1954 metų likutis (saldo):

Kasoje grynais pinigais	$ 56.47
Pullmano banke	468.46
Viso	$524.93

1955 m. pajamų gauta:

Įmokų iš narių po 60c	$ 94.60
Iš išvažiavimo-pikniko	29.47
Iš banko nuošimčių	18.72
Viso pajamų	$142.79

1955 m. išlaidų turėta:

Mišioms už mirusius tris narius	$ 15.00
Valdybos nariams išmokėta (pirmininkui $12.00, sekretorei $12.00 ir iždininkui $20.00)	44.00
Susirašinėjimui išleista	10.00
Apskričiai nario mokestis	2.00
Aukoms (ALTui $10, Šv. Kazimiero dr-jai $5 ir Amerikos Liet. R. K. Labdariams $5)	20.00
Viso išlaidų	$ 91.00
Į banką taupymui įnešta	$ 50.00
Kasoje grynais pinigais randasi	39.54
Pullmano banke	537.18
1955 m. likutis (saldo)	$576.72

Centrui pasiųsta — $4,389.63. Trims nariams mirus centras išmokėjo $1,250,00. Keturi nariai sirgdami gavo pašalpos—$334.00. Šeši nariai pasitraukė iš kuopos, kuriems centras sugrąžino jų įmokėtus pinigus. Šeši nariai išsikėlė kitur gyventi, penki nariai užbaigė mokėjimus ir du nariai išsibraukė.

Kuopa šiuo metu turi pilnai apsidraudusių narių 161 asmenį.

Anicetas Bubelis, pirm.
Kostas Bružas, sekret.

* * *

Aiškumo Dėliai

1955 m. gruodžio mėn. 11 d. įvykęs 33 kuopos susirinkimas, p. Ličkaus žodžiais tariant ("Garsas" Nr. 50, gruodžio 22 d.), *buvo darbingas.* Aptarus einamuosius reikalus, toliau susirinkimui (valdybos rinkimui) pirmininkauti buvo pakviestas K. Bružas. Susirinkimo pirmininkas pareiškęs padėką senąjai valdybai o ypač pirmininkui Pranui Bružui, perėjo prie rinkimų naujos valdybos.

Balsavimai buvo pravesti pusiau slaptu balsavimu — rankų pakėlimu; kandidatai buvo pasiūlyti vietoje, kandidatus galėjo siūlyti kiekvienas narys.

Pasiūlyti kandidatai gavo sekančiai balsų: Pranas Bružas 12, Jonas Pleirys 11, K. D. Rubinas 9, P. Gedvilas 9, K. Bružas 9, S. Juška 7, J. Lenkšienė 7, ir J. Zikas 7.

Paskutinieji trys kandidatai buvo perbalsuoti, kurie gavo balsų sekančiai: S. Juška 8, J. Zikas 7 ir J. Lenkšienė—3 balsus.

Tokiu būdu buvusi sekretorė J. Lenkšienė tesurinkusi 3 balsus liko valdybos kandidatė. Daugiau apie naująją valdybą buvo rašyta "Garsas" Nr. 49, gruodžio 15 d. *K. Br.*

LRKSA SKELBIA SUKAKTUVINĮ STRAIPSNIŲ KONKURSĄ, ŠIOMIS TEMOMIS

1. **Kodėl draustis lietuviškoj organizacijoj?**
2. **Kaip naudingiau minėti LRKSA 70 metų sukaktį?**
3. **LRKSA ir Jungtinių Valstybių visuomenė.**

Konkurse dalyvaujantieji gali pasirinkti vieną iš šių trijų temų savo straipsniui. Galima rašyti lietuvių ir anglų kalba.

Straipsnio dydis tarp penkių šimtų ir tūkstančio žodžių.

Premijos: 1) $100.00, 2) $75.00, 3) $25.00 ir sekantiems penkiems skiriamos knygos — leidžiamoji LRKSA Istorija.

Konkursas baigiasi 1956 m. kovo 1 d.

Konkurso teisėjus paskirs Švietimo komisija.

Teisėjai premijas paskirstys ir Vykdomoji Taryba jas išmokės, jei konkurse dalyvaus bent penkiolika konkursantų.

Konkursantai savo tikrą vardą ir adresą paduoda kartu su rankraščiais uždarame voke, parašant ant voko savo slapyvardę.

Rankraščiai negrąžinami. Jie pasilieka "Garso" Redakcijos nuosavybė.

Rankraščius siųsti Švietimo komisijai: Petras Ličkus, 714 W. 30th Street, Chicago 16, Illinois.

Teisėjais Švietimo komisija paskyrė šiuos Chicagoje gyvenančius Susivienijimo narius veikėjus: kun. P. Činiką, M.I.C., p. Kazį Kleivą ir p. Albiną Poškienę.

METINIS 137 KUOPOS SUSIRINKIMAS

ROCKFORD, Ill. — LRKSA 137 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 11, 1955, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje. Buvo visiems nariams per paštą pranešta apie susirinkimą, kviečiant dalyvauti, bet kaip visada, tik maža dalis susirinko.

1955 metų pabaigoj turėjom 64 narius.

Naujos valdybos, išrinktos 1956 metams, sąstatas toks: Stanislovas Kasputis—pirmininkas; Mrs. Sarah Varekojis — vicepirmin.; Miss Dalia Jameikis, 509 Island Ave.—fin. raštin.; Miss Giedrė Špokas—prot. raštin.; Liudvikas Chepulis—iždin.; Frank Rimkus ir Michael Sautel—iždo globėjai.

Tarybos atstovai—Mrs. Kazė Jameikis ir Mrs. Stella Špokas.

M. E. Ch.

"ŽIEMINIO GARNIO" ATSILANKYMAS

PHILADELPHIA, Pa. — Čia pas Dominiką Earaminą, 2339 E. Allegheny Ave., Philadelphia 34, Pa., kurs, tarp kitko, yra ir mūsų Katalikiško Susivienijimo 20 kuopos labai pavyzdingu nariu, atsilankė ilgakojis garnys ir jam, kaipo dovaną, paliko labai gražų sūnelį. Gi sekmadienį, sausio 8, 1956 m., Šv. Jurgio bažnyčioje kun. Albinas Bielskis pakrikštijo Dominiko vardu. Krikšto tėvu buvo Raymondas Kopčinskas, o krikšto motina panelė Ona Subačiūtė. Jo mamytės vardas yra Elena Subačiūtė Earaminienė, dviejų sesučių vardai—Elena Marija ir Irena.

Earaminų šeimai linkiu viso geriausio!

K. Vidikauskas

LRKSA 41 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

WORCESTER, Mass.—Metiniam 41 kuopos susirinkime 1956 metams išrinkta šio sąstato valdyba: kun. A. Petraitis—dvasios vadas; Jonas Grigas—pirmininkas; Pranas Pauliukonis—vicepirmininkas; Juozas Svirskas—nutarimų raštininkas; Vincas J. Blavackas (7 Mott St.)—finansų raštininkas; Kazys Šimulynas—iždininkas; Jonas Pipiras—iždo globėjas; Bernardas Tamošiūnas—tvarkdarys.

Metinė Vakarienė

Mūsų 41 kuopos metinė šeimyniška vakarienė įvyko sausio 29 dieną, 4 val. po pietų, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės privalo dalyvauti. Tokia vakarienė sudaro gerą progą susipažinti su Susivienijimo senais ir naujais nariais. Valdyba ir mūsų kuopos darbščiosios šeimininkės iš kalno ruošiasi, kad vakarienė pavyktų. Tikimasi turėti rinktinės publikos. Prie to ir Susivienijimo bičiulius kviečiame gausingai dalyvauti.

Valdyba ir Rengėjai

LRKSA 155 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

SCRANTON, Pa.—155 kuopos valdyba perrinkta ta pati, būtent: Jurgis Šlakis—pirmin.; Petras Talkevičius — fin. raštin. (raštininkaus 29-tus metus); J. Kazakevičius — prot. rašt. (taip pat ilgametis); K. Blonskis—iždininkas.

Susirinkimai bus laikomi pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio, tuoj po antrų mišių bažnytinėj svetainėj. *P. T.*

SPECIALŪS JUDOMI SVEIKATOS CENTRAI DARBININKAMS

Judomi Sveikatos Centrai, kurie aprūpins sveikatą daugiau kaip šimto tūkstančių įmonių darbininkų, pradės veikti po visas JAV-es sekančių metų laikotarpyje. Šiuos centrus įsteigs International Ladies Garment Workers organizacija.

Unija pirmoji teikianti medicinišką priežiūrą Amerikos darbininkams turi nuolatinius sveikatos centrus New Yorke ir 16 kitų didelių miestų. Ji aprūpina apie tris ketvirtdalius iš savo 440,000 narių. Judomieji vienetai išplės šį darbą ir aprūpins likusius narius, kurie gyvena tolimesnėse vietose ir negali pasinaudoti esamais centrais. Ši nauja Sveikatos Centrų grupė, kuri pagal International Ladies Garment Workers prezidento Mr. Dubinsky apskaičiavimą kainuos $500,000, bus pagal pavyzdį $35,000 vertės eksperimentalinio vieneto, kuris operavo Pennsylvanijoj per paskutinį hurikaną ir potvynius. Šis sveikatos centras (ant ratų) buvo atžymėtas civilinio gynimo autoritetų už jo herojiškus pasitarnavimus atvežant anti-tifuso serumą apsemtoms aukoms.

Judomieji Sveikatos Centrai yra auto-mašinos 33 pėdų ilgumo ir 8 pėdų platumo, turinčios priėmimo kambarį, dvi nusirengimui vieteles, egzaminavimo kambarį, Reutgeno spindulių skyrių ir pilną laboratoriją. Jie turi savo oro vėdinimo sistemą ir hygienos įtaisymą ir turi šalto ir šilto bėgančio vandens sistemą.

Kiekvienas vienetas, aprūpintas daktaru, slauge ir laboratorijos technika, gali nuvežt iki darbovietės aprūpinti International Ladies Garment Workers narius darbo metu. Fabrikų aplankymui organizuoti tam tikrais periodais sutelkia narius su reguliarų s v e i k a t o s patikrinimą. Pennsylvanijos vienetas dabar tikrina sveikatą 75 žmonių kiekvieną savaitę. Egzaminavimo procedūra susidaro iš pilno sveikatos patikrinimo. Reutgeno nuotraukų iš visų kūno dalių, kraujo spaudimo, elektro kardiogramos, taipgi akių, nosies, gerklės ir ausų patikrinimo. Prie to nariai yra išegzaminuojami dėl krūties, odos ir gimdos vėžio. Kraujo ir šlapumo analizai yra daromi vieneto laboratorijoje.

Reutgeno filmos yra nusiunčiamos pas specialistą į arčiausią nuolatinį sveikatos centrą.

Tiktai diagnostinis darbas yra atliekamas judomojo sveikatos centro. Nariai, kurių sveikatos patikrinimas parodo, kad jiems reikia gydymo, yra siunčiami pas savo asmeninius gydytojus, kurie gauna pilnus davinių raportus.

Common Council

DĖMESIO!

Kurie siuntėte Tėvo Bružiko vardu aukas į Chicagą jėzuitams, visos aukos gautos, o kas siuntėte tiesiog į Urugvajų ir negavote jokio atsakymo, tai ženklas, kad laiškai žuvo. Dėl to malonėkite nueiti į banką su atkarpa ir paprašykite, kad parašytų naują čekį vietoj žuvusio ir saugesniu keliu siųskite per Chicagą šiuo adresu: Rev. Jonas Bružikas, S. J., 5541 So. Paulina St., Chicago 36, Ill., o Chicagos jėzuitai jam persiųs. O jeigu kas siųsite tiesiog į Montevideo, tai siųskite apdraustų laišku ir nauju adresu: Rev. Jonas Bružikas, S. J., Casilla 1565, Montevideo, Uruguay, S. A., tuomet tikrai gaus.

LRKSA 54 KUOPOS NARIAMS ŽINOTI

GRAND RAPIDS, Mich. — Pagal metinio susirinkimo, įvykusio 1955 m. gruodžio mėn. 4 d., nutarimą, 1956 m. kuopos susirinkimai bus laikomi kovo 4, birželio 3, rugsėjo 2 ir gruodžio 2 (sekmadieniais), tuoj po 11 val. šv. Mišių, klebonijos salėje.

1956 m. valdybon išrinkti: dvasios vadu prel. J. Lipkus; pirmininku J. Naudžius; vicepirmininku V. Mazurkevičius; sekretorium K. Seniūnas.

Be to, buvo svarstyta kuo kuopa galėtų prisidėti prie Susivienijimo 70 metų sukakties. Nutarta šį reikalą pavesti atlikti kuopos valdybai, prirašant daugiau narių ir paruošiant šiam reikalui atatinkamą meninį parengimą.

Naujų narių prirašymo, parengimo ir kitais kuopos reikalais kreipkitės į kuopos sekretorių K. Seniūną, 1343 Quarry Ave., N. W.

K. Seniūnas sekret.

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGĘ

"RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapių. *Kaina $3.00.*

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. *Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.*

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) 50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais 40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

Uždirbk

TAUPMENOMIS

3 %

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMUI AR PERTAISYMUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498

6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio